

KAKSI OPTIMISTIA

Istuin Edvardos Paistinkään-täjän ravintolassa, ja kiroukseni, synkät kuin pyövelin nyrkki, parveilivat piintyneitten ikkunaverhojen lomitse avoimesta ikkunasta ylös Siltatehtaan nokiklaavojen suurentamaan avaruuteen. Olin varonnut raitiopysäkillä tunnin, parturissa puolitoista tuntia ja nyt ruokaa kaksi tuntia, eikä saaliista näyttäneen olevan tietoaakaan. Tarjoilija vaan hakkailli käsiään ja naureskeli erään härkämäisen painijan kanssa. Nätkäni kiihtyi ihan kiljuvaksi ja ikäänkuin vanha rienaaja ilmestyi näköpiiriini itse Paistinkään-täjän kolmeen ilmansuuntaan taipunut valkoinen ruho, lipoen biffin jäljeltä rasvaista leukaansa. Tämä oli jo liikaa, ja siksi horjahdin rauhalliselta radaltani, ja sarvipäitä alkoi tulla aivan tulvimalla. Olin kai lasketellut niitä ainakin legioonan, kun sisään hyökkäsi toverini ja alkoi pärrätä:

— Kyllä tämä kaupunki on tullut koko rosvojen pesäksi. Mutta täällä ei saa jonottamatta kuin herranehtoolista, jos jonattamallaan saa mitään. Kun menee johonkin ruokalaan, jossa uiskenteli ennen voissapaistetut lohet lautasella, niin ei siellä nyt saa muuta kuin eintään hammasstikkua, ja heti perään laskun, josta menee rahat, kupongit ja kukkarot ja haukutaan vielä kaupan päälle. Jos menee kahvilaan, niin tarjoilija makaa vain tiskin takana ja haukottelee. Älä odota siltä entisiä kohteliaisuuksia. Jos tänään saa suurella välillä ja välityspalkkioita maksellen vuokratuksi asunnon huimaan hintaan ja muuttaa siihen, niin illalla korotetaan vuokraa ja aamulla jo toisen kerran ja sitte jatkavasti vähintään kerran päivässä, ja kun on saatu kiskotuksi kaikki rahat, niin häädetään kadulle. Muutamassa päivässä ovat nykeneet minulta joka ainoan pennin. Senkin rosvo!

— Mitäs tahdot, jos pidät suusi kiinni, sanoin.

— Anna viisi tuhatta markkaa tai ratkaise minun elintarveyskyntyni tyydyttävällä tavalla.

— Imettäjästä ei vielä ainakaan pitäisi olla puutetta. Suomalaiset tytöt ovat erinomaisella urhoollisuudella raastaneet kirgisien, hunguusion, kiinalaisten ynnä muiden samanlaisten parisä. Nämä taas on tunnettu rai-suiksi sulhasmichiiksi, mutta vähän falskinlaisiksi siksi, joten niitä n. s. elämässä haaksirikko-tuneita kuuluu nykyään olevan aivan liikatuotantoa. Ja nehän ne ovat sitä amman virkaa pitäneet, niin, että ota pois. Ja näin ollen niitä saa halvalla.

— Älä juuttuaan riekalainen...!
•Mutta elähän... Taitaapa asiaa kannattaa ajatella, kiitos neuvostasi.

— Mutta katso sitten että saat terveet. Nämä sulhaset niinkuin morsiametkin ovat niinkuin niiden vähemmän kunniallisten tautien saastuttamia.

— Hyi paholainen! Mutta etkös niitä olisi niinkuin puhtaasti suomalaisrotuisia ja terveitä?

— Taitaa olla vähän vaikea löytää. Kaikki naiset, vanhoista naimisissa olevista mummoista aina keskenkasvuisiin tyttöletukoihin asti, haihattelevat noiden haaskojen perässä, ei nyt mieskään näe vaimoansa enää muuta kuin ruokapöydässä.

— Äläs nyt tuolla tavalla möhlää. Ei ainakaan minun morsiameni juokse niiden perässä.

— Ei minunkaan, ajattelin, mutta sanoin: Koetahan löytää nainen, jonka saat mukaasi, jollet pane sinellä tai kiinalaisen kirjavaa liperiä päällesi!

— Nyt sinä pilasit koko tunnelman. Lähdetään eläviinkuviin. — Tarkoitatko sinä, että minun pitäisi pistonvata?

— Kuinka niin
— No kun sinä äsken sanoit, että nämä kaupunkilaiset rosvo ovat puljuttaneet sinulta joka ainoan pennin.

— Pane nyt jo lopultakin turpasi kiinni, vai tahdotko ympäri korviasi?

— Kun ei aivan lähelle korvia satu.

— Sitä lähemmin muita paikkoja sitten.

Päästyämme vihdoon, puoli tuntia jonotettuumme, eläviinkuviin, saimme nähdä, miten eräs rosvojoukko "Musta käsi" varasti ihmeen kauniin nuoren naisen, erään lääkärin morsiamen, ja kuinka lääkäri ajoi rosvoja takaa erään mailman kuuluisimman salapoliisin kanssa. Monasti olivat takaa-ajajat jo aivan saamaisillaan rosvoit kiinni, mutta aina nämä onnistuivat pujahtamaan pakoon. Vihdoon pääsivät takaa-ajajat jo aivan kintereille, ja molemmista autoista ampuu paukuteltiin, kun rosvo yhtäkkiä pujahtivat sivukadulla porttikäytävään ja takaa-ajajat ajoivat suoraan. Toverini, joka oli puolitoruksissa kassellut tätä menoa, ponnahti pystyyn ja kiljasi kotipuolensa murteella:

— Eläkke helevetissä sinne ajoa, tuollahan nuo ovat porttikongissa, saaphan nuo jo tuolta kiinni, sitten hän istuutui kiiruumman kaupalla ja vilkuili hiukan omituisesti ympärilleen.

Minua tuppasi vähän epäilyttämään koko rosvojuttu. Sillä pahimmalla ryövärillä oli purjehdusklubin formupuku yllä, ja sellaisen puvun perässä juoksee nainen vaikka mailman ääreen ryöstämättä.

Olimme juuri poislähdössä, kun sisään hyökkäsivät morsiamemme ja asettuivat istumaan vähän alemmaksi meitä. Päätimme jäädä vielä siksi, kunnes hekin lähtisivät — sillä emme olleet nähneet heitä sitten maallelähtömme, jolloin he olivat olleet saattamassa meitä asemalle ja vesissä silmin vannoneet vain meitä ikuisesti rakastavansa — ja laittaa heille pois mennessä oikein iloisen yllätyksen, kun salasuojautamme kätemme heidän kainaloonsa.

Rosvot ja rosvoit olivat taas tehdä rytyyttäneet kierroksensa ja luulimme morsiamemme lähtevän. Mutta samassa ilmestyi taaksemme pari kovaäänistä Rasputinin jälkeläistä ja samassa näyttivät morsiamemmekin meidän huomanneen, vaikka istuimme pimeässä pilarin varjossa. He vilkuttelivat salavhkaa nenäliinoillaan ja hymyilivät autuainta hymyään. Sydämeni läikehti niin lämpöisenä kuin miehen kansaan tällaisessa tilaisuudessa ja samaa tunsin, kaikesta päättäen, toverinikin. Se vaan tunki hiukan harmittamaan, kun pulina kävi aina niin valtavaksi Rasputinin jälkeläisten penkissä morsiamemme meille vilkutellessa. Vihdoon taukosi pulina takanamme ja rasputinit lähtivät. Huoksimme helpotuksesta. Mutta samassa lähtivät tyttömmekin. Kiiruhdimme heidän jälkeksi. Vientungos esti meitä kumminkin pääsemästä ovelle heidän lähelleen. — No, ehdimmekään kadulla, lohduttelimme.

Kadulle päästyämme näimme,

miten nuo rasputinit olivat ottaneet tyttömme koteisiinsa. Menään liehuttivat kolmeen käppyrään vääntyneinä ja käsi tyttöjen vyötaisten ympäri kierrettyinä ja surittivat niin täytisesti heidän korvansa juuressa. Morsiamemme olivat työntäneet toisen kätensä heidän povelleen, kävelivät puolinojaan heitä vasten, silmät onnesta palaen. Kuulin heidän keskustelustaan seuraavan henkeväen kohdan.

Rasputinin jälkeläinen: "Ljubimaja kuritsa (rakas kana)".

Marsiameni: "Sto (Mitä?)."

— Ljublu ot vsei duschii, takaja scherepaha. (Minä rakastan sinua koko sielustani, senkin kilpikonna.)

— Niet, niet. (Ei, ei.)

— Povesi sebja. (Hirtä itses).

— Da, da. (Kyllä, kyllä.)

— Mitäs nyt sanot? kysyin toveriltani, kun morsiamme olivat kavaljeereineen ajautuneet puistossa olevaan heinärukkoon.

— Oh sanot. Käsäen sen letukan huomenna meille ja rökitän niin, että muistaa vielä seuraavanakin vuonna tähän aikaan. Terve. Tavataan sitten huomennitana niin kerron.

— Samoin.

Toveriani ei näkynyt huomenna eikä vielä seuraavanakaan. Neljän päivän kuluttua hän tuli kiukkuisena kuin Rantakari hävittyään eduskunnassa kahdeksan tunnin työpäivälain, ja löi paperilapun eteeni pöydälle.

— Mikä tämä on

— Lue!

Luin: Hymni naiselle.

Voit sinuasi, sinä järjetön kaakottava kana, sinä hanhi kaikkien hanhien joukossa. Missä sinä näet soltun sinellin, kiinalaisen pöimuisen viitan, ylioppilaan valkosen lakin, mustalaisen kirjajavat housut tai poliisin kiiltävät napit, ja vaikka ne kätkeivät sisäänsä minkäläistä spitaalia sairastavan simpanssihaaskan tahansa, niin sinä tulisessa tuskas hyytit ja hyytiset saadaksesi lähestyä häntä, hanhi. Niin teet, ja kun sitten olet aikasi noiden kanssa reutunut ja retuseerannut ja itsesi loppuun kuluttanut, niin etet enää näille kelpaa, sillä nuorempi hanhi jo paikkasi täyttää, niin sitten jonkun kunnan miehen vaimoksi työnnyt, hanhi. Niin teet. Sitten sitä kunnan miestäsi yöt ja päivät haukut ja säitit ja aina uusia hepeneitä siltä selkääsi tuikkaat ja niiden kanssa pitkin katuja ja kujia haihattelet jos jonkun jälkeesi saisit, hanhi. Niin teet. Ja vielä vanhanakin, onnenhymyn risaista naamaasi kaunistaan lastesi lapsille kerrot, kuinka sinä kerran olit niin ylhäisessä asemassa, että nunanenäisen poliisin kanssa sait iloa pitää, ja pyhästä suuttumuksesta kirkaset, kun muistat, millainen moukka sinut vaimokseen narratuksi sai, hanhi. Niin teet.

— No, mitäs sanot? kysyi toverini kun olin saanut hymnin luetuksi.

— Ensiksikin, olisi kai ollut hymnille eduksi jot et olisi kirjottanut sitä niin hermostuneeseen sävyyn...

— Hermostuneeseen, sanoitko sinä hermostuneeseen...! Jospa tietäisit! Käskin sen letukan kotiani, sanoin hänelle päin naamaa mitä hänestä tiesin, ja aloin rökiä. Ensin hän alkoi itkeä. Sitten hän sanoi, että luulinko minä häntä niin huonoksi, että hän sellaiseen koskaan alistuisi, ja ettei hän ole yhtään huonompi kuin muutkaan ja ettei sellainen mitään ole ja ettei hän enää koskaan mene kenenkään suomalai-

sen kanssa, kun ne ovat niin mököjä ja sitten hän marssi tiehensä mahtavana kuin pikkukaupungin apteekööri. Sitä minä en häneltä odottanut ja siksi päätinkin antaa hänelle oikein isän kädestä. Matkustin maalle tytön kotikyliään ja kerroin tytön äidille ja muillekin, kenen tyttöjä tiesin täällä olevan, millainen likapesa ja kuinka vaarallinen tämä kaupunki naisille on, ja kehoitin heitä hakemaan tyttänsä täältä pois. Ja takaan, että koskaan minua ei ole hartaammin kuunneltu.

— Siinä teit oikein.

— Oikein... juutas! Aamulla ei ollut koko kylässä kuin yksi satavuotias akka joka itkeä tuhersi ettei ollut päässyt mukaan.

— Tyttöjäänkö hakemaan?

— Vai tyttöjään! Mene tuonne pitkin mäkiä ja lymyapaikkoja ja saat nähdä, ketä hakevat.

— No pitihän sinun tietää se mennessäsi sellaisia kertomaan. Ihminen, siispä nainenkin, haluaa vaihtelua ja jotain erikoista, ja voitko väittää, etteikö esim. poliisin tai soltun haarniskassa ja kiiltävissä napeissa olisi jotain pelonsekaista kunnioitusta herättävää? No, entäpä kiinalainen, joka vinoine silmineen ja pitkine palmikkoineen hissuttelee pitkin katuvierä, heittelee puukkoja ilmaan ja kaupaa kukkopillillä! Hänhän on taivaanvaltakunnan poika ja siis tuulahdus henkimailmasta platonismiin taipuvalle naiselle. Ja voitko kuvitella romanttisempaa olentoa, kuin on maantieritari mustalainen, joka ilmestyy taloon miesten poissaollessa, kitkuttaa viulua akkaväelle, kuohitsee sivutöikseen sikoja ja kissoja, ja kun on saanut akkavaen oikein haltioihinsa niin

... Niin, niin! Varastaa hevosen tallista lähteissään.

— Älähän nyt keskeytä! Hyvä puoli vielä on, että tämä suomalainen kippuranokkainen suku jalostuu ja kaunistuu rotusekotuksesta...

— Ja mitä vielä. Vätystelet aina kaikki asiat pilalle.

Älähän nyt ole noin myrtynyt. Osaathan vinguttaa viulua. No tervaat naamas. Ota kirjavan mustalaisliperin selkääsi, pannuntinausvehkeet kainaloosi ja alat kiertää pitkin pitäjiä etkä tarvitse olla harmissasi, ettei muka ala menestyä naimailmassa, jos vielä sivutöiksesi kuohit...

— Juutas! Et sinä taida lakata, ennenkuin saat mitä kuuluu.

— En kyläkään. Olen käyttänyt naisen, nimittäin uuden morsiameni apua, sillä jos milloinkaan, niin silloin naisen nerous ilmenee, kun on kysymyksessä kanssasisaren rökittäminen.

— Ja missä sinun uusi morsiamesi nyt on?

— Hänkin on vain nainen ja vaikei hän vielä juossutkaan rasputinien perässä, niin on aivan luonnollista, että hän lähimmässä tulevaisuudessa alkaa juosta. Ja siksi annoin hänelle varmuuden vuoksi potkut.

Aaretti Ajanhammas.

Proletaariaatteita

KIRJ. N. R. of URSIN

Hinta \$1.25

Tämä vanhan, kokeneen puolueveteen kirjottama kirja sisältää suuren määrän lämmöllä ja arvokkuudella kirjoitettuja puheita, esitelmiä ja yhteiskunnallisia tutkimuksia. Kirjassa on 437 sivua ja se on sidottu hyvin kansiin.

Saatavana osotteella:

TOVERIN KIRJAKAUPPA,
Box 99, Astoria, Oregon